

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/324/2020
Identifikačné číslo spisu:	8617203388
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8617203388.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a sudcov JUDr. Soni Mesiarkinovej a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne X. F., bývajúcej vo V., V. A. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanej BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom v Paríži, Boulevard Haussmann 1, Francúzska republika, číslo zápisu 542 097 902, konajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ružinovská 42, IČO: 36 862 169, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.936,79 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3Csp/91/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. novembra 2018 sp. zn. 2Co/73/2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a.

II. Žalobkyni proti žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. januára 2018 č. k. 3Csp/91/2017-45 vo výroku I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 1.936,79 eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo výroku II. zaviazal žalovanú nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % a vo výroku III. zaviazal žalovanú zaplatiť na súdnom poplatku sumu 116,- eur a to na účet prevádzkovateľa systému do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

1.1. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žaloba žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je dôvodná. Bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalovanej ako veriteľom a žalobkyňou a X. F. ako dlžníkmi bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo výške 6 700,- eur dňa 16. januára 2009. Z rozsudku súdu prvej inštancie z 5. decembra 2012 pod č. k. 4C/57/2012-141, súd zistil, že právny predchodca žalovanej

uplatnil proti žalobkyni a X. F. za účasti osobitného subjektu nárok o zaplatenie sumy 7.615,87 eura z titulu poskytnutia spotrebiteľského úveru, pričom žalobe vyhovel v časti 5.679,08 eura s príslušenstvom a priznal náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V zamietavej časti bol tento rozsudok potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 27. februára 2014 pod sp. zn. 20Co/39/2013, právoplatným 4. júla 2014. Keďže žalovaná preukázateľne porušila právo žalobkyne ako spotrebiteľa, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie. Pri určení výšky primeraného finančného zadostučinenia súd prihliadal na všetky okolnosti veci a to najmä na to, že ide o vyrovnanie ujmy žalobkyne tým, že znášala stav právnej neistoty. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd priznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie, pričom priznaná výška primeraného finančného zadostučinenia je podľa úvahy súdu vo výške 1.936,79 eura primeraná, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcela žalovaná na úkor žalobkyne obohatiť.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. novembra 2018 sp. zn. 20Co/73/2018 potvrdil rozsudok a stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu je zrejmé, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4C/57/2012 bola žalobkyňa ako jednou zo žalovaných v postavení spotrebiteľa. Krajský súd v Prešove, ktorý rozsudkom z 27. februára 2014 č. k. 20Co/39/2013-189 potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti. Krajský súd v spomínanej právnej veci konštatoval, že dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu štandardnú, typovú a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení. Zistil tiež, že v inom právoplatne ukončenom súdnom konaní bola voči právnomu predchodcovi žalovanej určená neprijateľnosť zmluvných podmienok a teda priamo z § 53a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) mu vyplývala povinnosť zdržať sa používania podmienok vyhlásených za neprijateľné a stotožnil sa so záverom, že úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z.).

2.2. Odvolací súd poukazuje na to, že právny predchodca žalovanej ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov, musel poznať zákonnú úpravu a všetky náležitosti, ktoré v tejto súvislosti zákon vyžaduje. Napriek tomu zákonné ustanovenia nedodržiaval a ním vopred pripravená formulárová zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobkyňa ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohla. V zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“) vyplýva splnenie predpokladu na primerané finančné zadostučinenie pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom o ochrane spotrebiteľa, ale aj osobitnými predpismi. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Je zrejmé, že v spomínanom konaní Okresného súdu Svidník sp. zn. 4C/57/2012 sa žalobkyňa ako žalovaná uplatnenému nároku aktívne bránila.

2.3. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Za primerané v prejednávanej veci aj odvolací súd považoval finančné zadostučinenie vo výške, ktorej zaplatenia sa právny predchodca žalovanej bezdôvodne domáhal v predchádzajúcom súdnom konaní OS Svidník sp. zn. 4C/57/2012. Takto priznané finančné zadostučinenie je zároveň vyrovnaním ujmy žalobkyne a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovanej, resp. jej právneho predchodcu trpieť, rovnako tak sankciou potihujúcou žalovanú, ktorá protiprávne konala.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, jeho prípustnosť odôvodnila § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), teda že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Žalovaná žiadala zrušiť rozsudky odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

3.1. Žalovaná vymedzila dve otázky, ktoré podľa nej boli nesprávne právne posúdené a to: „1. Je možné spotrebiteľovi priznať primerané finančné zadostučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa aj v prípade, že spotrebiteľ je v spore žalovaný?“ a v prípade kladnej odpovede na prvú

otázku: „2. Má právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa aj v prípade, ak dodávateľ ako žalobca bol v takomto spore úspešný v rozsahu 75 % a teda neúspech žalovaného ako žalobcu bol v menšinovom rozsahu?“. Poukázala na rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 4C/57/2012, ktorý vyhovel žalobe žalovanej v časti 5.679,08 eur s prísl. a v prevyšujúcej časti (1.936,79 eur s prísl.) zamietol žalobu a na potvrdzujúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/39/2013. Priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa za podmienky, že nárok žalovanej (v postavení žalobcu) ako dodávateľa bol voči spotrebiteľovi dôvodný v rozsahu 75 %, považuje žalovaná za nesprávne. Takýto výklad by znamenal neprimerané sťaženie (sankcionovanie) prístupu k súdu a súdnej ochrane. Za uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde považuje žalovaná aktívny úkon spotrebiteľa, podanie žaloby na súde, aktívne domáhanie sa práva alebo nároku súdnou cestou, nie však nešpecifikovanú obranu proti už uplatnenému nároku dodávateľa. V prípade zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami došlo k porušeniu práva žalovanej ako dodávateľa kedy žalobkyňa a p. X. F. si riadne a včas nesplnili svoje povinnosti.

3.2. Žalovaná uviedla tiež, že k nesprávnemu právnomu posúdeniu došlo aj v tom smere, že žalobou uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie neposudzovali podľa právnej úpravy, platnej a účinnej v čase vzniku právnej skutočnosti, ktorá založila vzťah medzi stranami sporu (teda uzavretia úverovej zmluvy 16. januára 2009) a teda došlo k porušeniu zásady zákazu retroaktivity. Právna úprava účinná v čase uzatvorenia zmluvy nárok priznáva len na základe preukázania ujmy, k čomu v predmetnom konaní nedošlo. Namietala tiež nesprávne určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, pretože žalobkyňa v súdnom spore nepreukázala, aká ujma jej konaním žalovanej vôbec vznikla. Podľa žalovanej treba skúmať nielen okolnosti na strane postihnutej osoby, ale aj na strane pôvodcu neoprávneného konania a skúmať podiel konania pôvodcu aj postihnutej osoby na vzniku neoprávneného zásahu. Žalovaná si svoje povinnosti riadne a včas splnila a rovnaký zodpovedný prístup dôvodne očakávala od žalobkyne. Žalovaná bola tak uvedená do omylu žalobkyňou ako osobou, ktorá nedodržala a porušila zmluvné povinnosti.

4. K dovolaniu sa žalobkyňa nevyjadрила.

5. Dovolací súd uznesením zo 16. mája 2019 sp. zn. 4Cdo/78/2019 odmietol dovolanie žalovanej a rozhodol o náhrade trov konania z dôvodu, že dovolanie nie je prípustné pre nesplnený majetkový cenzus v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ CSP.

5.1. Ústavný súd nálezom z 18. novembra 2020 sp. zn. I. ÚS 268/2020 rozhodol, že bolo porušené základné právo žalovanej na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na rovnosť v konaní pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu zo 16. mája 2019 sp. zn. 4Cdo/78/2019 a uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vrátil vec dovolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že zvolený výklad ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP nie je ústavne konformný, pretože spôsobuje uplatnenie rozdielných podmienok v prístupe k dovolaniu medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zároveň nezohľadňuje naviazanie majetkového cenzu na spor, resp. jeho predmet.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala advokátom zastúpená (§ 429 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), opakovane skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je prípustné, avšak nie je dôvodné.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods.1 písm. b/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo

od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

9. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

10.1. So zreteľom na nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 432 CSP (s použitím ustanovenia § 124 ods. 1 CSP, pozn.) dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej je v danom prípade procesne prípustné. Následne preto dovolací súd skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu skutočne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí vyššie uvedenej právnej otázky).

11. Žalovaná vymedzila dve otázky, ktoré podľa nej boli nesprávne posúdené a to: „1. Je možné spotrebiteľovi priznať primerané finančné zadost'učinenie podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa aj v prípade, že spotrebiteľ je v spore žalovaný?“ (ďalej aj „prvá otázka“) a v prípade kladnej odpovede na prvú otázku: „2. Má právo na primerané finančné zadost'učinenie podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa aj v prípade, ak dodávateľ ako žalobca bol v takomto spore úspešný v rozsahu 75 % a teda neúspech žalovaného ako žalobcu bol v menšinovom rozsahu?“ (ďalej aj „druhá otázka“).

11.1. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1. júla 2007 do 9. júna 2013 [teda aj v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere 16. január 2009)] osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

11.2. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10. júna 2013 [teda i v čase právoplatnosti (4. júla 2014) rozsudku odvolacieho súdu sp.zn 20Co 39/2013] spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11.3. Dovolací súd prioritne považuje za nevyhnutné v nadväznosti na tvrdenie žalovanej o tom, že súdy nárok na primerané finančné zadost'učinenie neposudzovali podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa v čase uzavretia úverovej zmluvy 16. januára 2009, ustáliť, či ustanovenie § 3 ods. 5 vety tretej zákona o ochrane spotrebiteľa ohľadom práva na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, (ne)bolo súdmi aplikované v správnom intertemporálnom znení. V danom prípade dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že právo na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vzniká okamihom právoplatného rozhodnutia súdu, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ bol pri súdnej ochrane svojich práv i povinností úspešný; teda v danom prípade okamihom právoplatnosti (4. júla 2014) rozsudku odvolacieho súdu sp.zn. 20Co 39/2013 zakladajúceho okamih, kedy možno prvýkrát objektívne podať žalobu o priznanie primeraného zadost'učinenia na súd (actio nata). Uzavretím spotrebiteľskej úverovej zmluvy nedochádza k splneniu podmienky spotrebiteľom o jeho úspešnom súdnom uplatnení porušených práv alebo povinností. Súdy na vec správne aplikovali ustanovenie § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10. júna 2013 (v znení: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“). Dovolací súd poznamenáva, že znenie ustanovenia § 3 ods. 5 tretej vety zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré platilo do 9. júna 2013 sa od súdmi aplikovaného znenia toho istého ustanovenia líšilo iba vo vymedzení oprávneného subjektu: z „Osoby“, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo

povinnosti na „Spotrebiteľa“, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti; legislatívna zmena teda len upresnila (bližšie špecifikovala) oprávnenú osobu, ktorou (bol) je spotrebiteľ. Z dôvodovej správy k novelizácii tohto ustanovenia (zákonom č. 132/2012 Z. z.) vyplýva, že jej cieľom bolo, aby právo požadovať peňažné plnenia od dodávateľa bol oprávnený predovšetkým spotrebiteľ a združenie len v prípade, ak ho na to spotrebiteľia splnomocnili v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľov. Žalovaná napokon sama vymedzila právne otázky v dovolaní vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10. júna 2013.

11.4. Právne otázky žalovanej sa dotýkajú súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona o ochrane spotrebiteľa v správnej časovej verzii. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 30. januára 2019 sp. zn. 6Cdo/127/2017 uviedol, že citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Prvá právna otázka smeruje k tomu, či pod úspešným uplatnením práva ide aj o prípad, ak v prvotnom konaní na súde vystupoval spotrebiteľ ako žalovaný. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4Obdo/45/2012 z 24. júna 2013 zaujal názor, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 25. mája 2022 sp. zn. 3Cdo/31/2020 uviedol, že „eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým je taký výklad, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej).“

11.5. Z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdom spore. Dovolací súd i v tomto prípade považuje za správne nadviazať na metodológiu výkladu práv spotrebiteľa v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/31/2020 o eurokonformnom výklade práva zohľadňujúcim postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany spotrebiteľského vzťahu. Dovolací súd preto vychádza z takého výkladu slovného spojenia „úspešného uplatnenia porušenia práva“ v ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej, ktoré je v prospech spotrebiteľa a pri ktorom preto nezáleží, v akom procesnom postavení sa spotrebiteľ nachádza, t.j. či je v spore žalobcom alebo žalovaným. Zároveň v súvislosti s druhou právnou otázkou najvyšší súd nepovažuje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej za rozhodujúce, v akej miere bol spotrebiteľ v spore úspešný, postačuje jeho čo i len čiastočný úspech, napr. úspech v uplatnení niektorého z viacerých práv. V ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej zákona o ochrane spotrebiteľa sa úspech spotrebiteľa viaže na uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti z tohto alebo osobitného zákona, miera úspešnosti (neúspešnosti) sporovej strany nie je pre vznik nároku rozhodujúca. Dovolací súd považuje za dôležité pripomenúť, že cieľom tohto ustanovenia je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, nezáleží na tom, či aj spotrebiteľ prípadne (ne)porušil niektoré svoje povinnosti voči dodávateľovi a prípadne, v akej miere sa tak stalo.

11.6. Dovolateľka bez formulácie právnej otázky namieta nesprávne právne posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia argumentujúc jej nepreukázaním žalobkyňou. Dovolací súd v kontexte otázky dôkaznej povinnosti spotrebiteľa ohľadom výšky zadostučinenia odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2022, sp. zn. 7 Cdo 92/2021 schválené 29. novembra 2022 občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v znení právnej vety: “ Pre

priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.“

11.7. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej pri uplatnenom dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý v namietaných aspektoch nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd preto dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

12. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) ich náhradu nepriznal, lebo žalobkyni žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.